

Xalq so'zi

2023-YIL — INSONGA E'TIBOR VA SIFATLI TA'LIM YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz

2023-yil 21-oktabr, № 224 (8567)

Shanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skener qiling.

2024-YIL UCHUN DAVLAT BUDGETINING ASOSIY YO'NALISHLARI KO'RIB CHIQILDI

President Shavkat Mirziyoyev raisligida 2024-yil uchun Davlat budgetining asosiy yo'nalishlari hamda tarmoq va hududlarda amalga oshiriladigan vazifalar muhokamasi yuzasidan videoselektor yig'ilishi o'tkazildi.

Davlat budjeti daromadlarini ko'paytirish, xarajatlarini optimallashirish bo'yicha har bir soha, tarmoq va hududlar kesimida mavjud zaxira va imkoniyatlar atroficha tahlii qilindi.

Avvalo, yirik sanoat tarmoqlarida xarajatni qisqartirish orqali tannarxni kamaytirish bo'yicha aniq vazifalar belgilandi. Masalan, joriy yilning birgina to'rtinchini choragida 349 ta yirik sanoat korxonasida 2,1 trillion so'm xarajatlarini kamaytirish mumkinligi hisob-kitob qilingan. Bu ishlarni tizimli davom ettrish uchun hukumatga kelgus yilda yirik tarmoqlarda tannarxni 15 — 20 foiz kamaytirish bo'yicha dastur ishlab chiqish topshirildi.

Hududlarning daromad bazasini kengaytirish masalasiga to'xtalib o'tildi. Jumladan, past quvvata shayloqtgan korxonalarga ko'mak berib, ularni to'liq quvvata chiqarish choralar belgilandi. Tadbirkorlikni rivojantirish, soliq bazasini kengaytirish, afzalliklar berish orqali "yashirin iqtisodiyot"ni qisqartirish muhimligi aytildi.

Qishloq xo'jaligida "katta sakrash"ga faqat ilm orqali erishish mumkinligi ta'kidlandi. Bu borada yer sifati, nav-

va agroteknologiya zamonaviy ilmiy yutuqlarni keng tibqib etish orqali bir gektdara paxta hisosidargini 50 sentrning, g'alla 100 sentnerga yetkazish vazifasi qo'yildi.

Mintaqamizda suv muammosi kun sayin dolzarb bo'lib bormoqda. So'nggi ikki yilda suv xo'jaligiga budgetdan 22 trillion so'm, jumladan, suv tejovchi texnologiyalarga qariyb 1 trillion so'm subsidiya ajratilgan.

Shu bois kelgusi yillarda sug'orish kanallarini betonlash, suv tejovchi texnologiyalar o'rnatishlari ajaratiladigan mablag' ko'paytirish borildi.

Jumladan, kelgusi yilda markazlashtigan investitsiya hisobidan 1,7 trillion so'mlik va xalqaro moliba tashkilotlardan 300 million dollarlik suv infratuzilmasi loyihalari amalga oshiriladi. Davlatimiz rahbari bu masalaga kengroq to'xtalib, sug'orish kanallarini betonlash bo'yicha uch yillik dastur qabul qilinishini ta'kidladi.

Yaqinda qabul qilingan "O'zbekiston — 2030" strategiyasida ijtimoiy sohalarni rivojlanish ustuvor vazifa etib belgilangan. Shu bois 2024-yil uchun Davlat budgeti loyihasida bu sohalarga katta e'tibor qaratilgan.

Xususan, kelgusi yil inson kapitalini

rivojlanish uchun 102,5 trillion so'm yo'naltirish mo'ljalanshoqda. Bu joriy yildagiga nisbatan 15 foiz ko'p.

Masalan, dastlabki loyihada 317 ta maktab qurilishi va rekonstruksiya qilinishi rejalashtirilgan edi. Prezidentimiz bu masalangin muhimligini joylardagi talabni inobatga olib, yana 150 ta maktab qurilishiha mablag' ajaratishni taklif qildi.

Maktabgacha ta'lim, professional va oliy ta'lim tizimi uchun nazarda tutilgan mablag'larini ham ko'paytirish bo'yicha fikr bildirildi.

Shu bilan birga, ushbu mablag'lardan oqilonha foydalanish, ajaratilayotgan mablag'larning natijadorligini oshirish amaloyigiga alohida e'tibor qaratildi.

Kelgusi yilden "Mahalla budgeti" tizimi to'liq joriy qilinadi. Bu — har bir mahallaning 100 million so'mgacha mablag'i boladi, degani.

Davlatimiz rahbari bu mablag'larni mahallada ish o'rni yaratadigan, aholining og'irini yengil qiladigan loyihalarga yo'naltirish zarurligini ta'kidladi. Ushbu yangi tizim bo'yicha mahalla raishlarini o'qitish, mablag'larning hisobini yuritish va nazorat qilish yuzasidan ko'satmalar berildi.

Xususan, kelgusi yil inson kapitalini

Shu bilan birga, budjet intizomini kuchaytirish bo'yicha qonunchilikka takliflar kiritish zarurligi aytildi. Bu borada budjet mablag'larini hisobidan to'g'ridan-to'g'ri shartnomalar tuzishga yo'l qo'ymaslik, ochiq-oshkorra tanlov va tenderlar o'tkazish amaloyigini kengaytirish qat'iy ko'rsatib o'tildi.

Tarmoq, soha va hududlarga kelgusi yil 32 milliard dollar investitsiya jaib etish, eksportni 19 milliard dollarga yetkazish imkoniyatlari ko'rib chiqildi.

Yig'ilishida bildirilgan fikrlar asosida 2024-yil uchun budjet loyihasi Oly Majlis Qonunchilik palatasiga kiritiladi.

Kun tartibidagi ikkinchi masala hududlarni ijtimoiy-iqtisodi y rivojlanishiga oid bo'ldi. Davlatimiz rahbari Qashqadaryo viloyati misolida yil yakunigacha bo'lgan ishlarni maksimal darajada bajarish, kelgusi rejalarini belgilashda aholi talabi va muammodan kelib chiqish yo'lini ko'satish berdi. Bunda hokimliklar bilan vazirlar tengma-teng mas'ul ekani, o'zaro muvofiq ishlab, soha va joylardagi masalalarni hal etish zarurligi ta'kidlandi.

O'za.

XAVFSIZLIK KENGASHLARI KOTIBLARI UCHRASHUVI

Toshkentdagi Xalqaro kongress markazida 20-oktabr kuni O'zbekiston raisligida Turkiy davlatlar tashkilotiga a'zo davlatlar Xavfsizlik kengashlari kotiblарining ikkinchi yig'ilishi bo'lib o'tdi.

Bugungi kunda vakolati idoralarning xavfsizlikni ta'minlash borasidagi harakatlari, mamlakatlarni barqaror taraqqa ettrish yo'llarini izlash bo'yicha hamkorlikdagi ishlari har doimidan ham muhim jarayon sanaladi. Shu jihatdan ham bu yig'ilishni Turkiy davlatlar tashkiloti kun tartibidagi o'ta muhim voqealardan biri deyish o'rinni.

Tadbir Ozarbayjon Respublikasi Xavfsizlik kengashining kotibi Ramil Usubov, Qozog'iston Respublikasi Xavfsizlik kengashining kotibi Gizar Nurdyauletov, Qirg'iz Respublikasi Xavfsizlik kengashining kotibi Marat Imankulov, Turkiya Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Milliy xavfsizlik kengashining bosh kotibi Seyfullah Xaji Muftu o'g'li, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Xavfsizlik kengashi kotibi Viktor Maximov, shuningdek, Turkiy davlatlar tashkiloti bosh kotibi Qurbanichbek Omuraliyev ishtirot etdi.

Anjunanda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining tashqi siyosat masalalari bo'yicha maxsus vakiyi Abdulaziz Komilov davlatimiz rahbarining yig'ilish ishtirotchilariga murojaatini o'qib eshittdi.

Murojaatda Turkiy davlatlar tashkilotining jadal o'sib borayotgan salohiyati va obro'e-tibori — bu ularning do'stilgi hamda birdamligi ekani alohida qayd etigan.

Samarqandda bo'lib o'tgan tarixiy sammit yakunlari tashkilot rivojida yangi davron boshlab berdi. Qator muhim hujjatlar, jumladan, savdo va bojxonalaritib taomillarini soddalashtrish hamda Investitsiya fondini tashkil etish to'g'risidagi bitimlari qabul qilindi.

Turkiy davlatlar tashkilotida O'zbekiston raisligida ahamiyatga molik, keng qamrovli ishlar amalga oshirildi. Hamkorlik yanada kengayib, yangi yuksalish sur'atiga ega bo'lganiga e'tibor qaratildi.

Turkiy davlatlar tashkilotini institutsional jihatdan ishl qilish, "yangi iqtisodiy imkoniyatlar makoni ni yaratish, transport sohasida o'zaro bog'liqlikni mustahkamash va oziq-ovqat xavfsizligi bo'yicha hamkorlikni kuchaytirish masalalari"ga alohida e'tibor qaratilgani qayd etidi.

O'zbekistonning raisligi doirasida mamlakatlarning iqtisodiyot, savdo,

➡3

21-oktabr — O'zbek tili bayrami

kuni chet ellarda ham keng nishonlanmoqda.

1989-yilda o'zbek tiliga davlat tili maqomining berilishi milliy mustaqillikka erishish yoliqda muhim qadamlardan bire bo'lgan edi. 2020-yil 10-aprel kuni qabul qilingan O'zbekiston Respublikasining "O'zbek tili bayrami" kunini belgilash to'g'risida gi Qonuni bilan 21-oktabr — O'zbek tili bayrami kuni etib belgilandi.

Shu o'rinda ta'kidlash kerakki, bugungi kunda butun dunyoda 50 milliondan ortiq kishilar o'zbek tilida so'zlashadi. Xorijiy mamlakatlarda mazkur sana munosabati bilan o'tkazilayotgan tadbirlerda o'zbek tilining xalqaro obro'e-tiborini yanada yuksaltirish, o'zbek tilini o'rganuvchilar uchun zarusha sharoitlar yaratish, milliy tilimizda yaratilgan eng sera adabiyot namunalaringni xorijiy tillarga tarjimasini ko'paytirish masalalari e'tibor qaratilmoqda.

Ozbek adiblari asarlarining turk tiliga o'girilishi ham o'zbek tili va adabiyotiga bo'lgan katta qiziqishdan dalolat berish qayd etildi. Tadbir ishtirotchilariga Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

Tadbir avvali ishtirotchilarining turk tiliga o'girilishi ham o'zbek tili va adabiyotiga bo'lgan katta qiziqishdan dalolat berish qayd etildi. Tadbir ishtirotchilariga Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

Universitetning tishshunoslik yo'nalishi talabalar ishtirotida musho'ra tashkil etilib, o'zbek shoirining she'rleridan namunalari o'qildi.

Tadbir avvali ishtirotchilarining turk tiliga o'girilishi ham o'zbek tili va adabiyotiga bo'lgan katta qiziqishdan dalolat berish qayd etildi. Tadbir ishtirotchilariga Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

Muloqot chog'ida o'zbekistonlik taxrifi — ona tilimining bo'yligi, unda millatimiz ruhi mujassam ekanligi, har qanday sharoitda ham

dars yushtirildi. ➡3

"MILLIY O'ZLIK VA SUVERENITET RAMZI, O'ZBEKISTON XALQI UCHUN ULKAN MA'NAVİY QADRIYATLARNING MANBAI"

21-oktabr — O'zbek tili bayrami kuni chet ellarda ham keng nishonlanmoqda.

uni e'zozlash barchamizni sharafashni haqida o'z fikr-mulohazalarini o'tqoqlashdi.

Davra suhbati davomida xalqalmashet takror shoirlari Erkin Vohidov, Abdulla Oripov va Muhammad Yusufning o'zbek tili haqidagi she'rleridan namunalari o'qildi.

21-oktabr — O'zbek tili bayrami kuni munosabati bilan mamlakatimizning Turkiyadagi elchixonasi qoshida faoliyat ko'satadigan "O'zbek tilining do'stlari" klubi, Turkiya oliy ta'lim muassasalari hamda mamlakatimiz ilmiy-adabiy jamaatchiligi vakillari ishtirotkida qator tadbirler tashkil etilayotir.

Anqara Yildirim Boyazid universiteti bilan o'zaro hamkorlikda yushtirilgan tadbirda o'zbek adibi Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

Ozbek adiblari asarlarining turk tiliga o'girilishi ham o'zbek tili va adabiyotiga bo'lgan katta qiziqishdan dalolat berish qayd etildi. Tadbir ishtirotchilariga Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

Tadbir avvali ishtirotchilarining turk tiliga o'girilishi ham o'zbek tili va adabiyotiga bo'lgan katta qiziqishdan dalolat berish qayd etildi. Tadbir ishtirotchilariga Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

Muloqot chog'ida o'zbekistonlik taxrifi — ona tilimining bo'yligi, unda millatimiz ruhi mujassam ekanligi, har qanday sharoitda ham

uni e'zozlash barchamizni sharafashni haqida o'z fikr-mulohazalarini o'tqoqlashdi.

Davra suhbati davomida xalqalmashet takror shoirlari Erkin Vohidov, Abdulla Oripov va Muhammad Yusufning o'zbek tili haqidagi she'rleridan namunalari o'qildi.

21-oktabr — O'zbek tili bayrami kuni munosabati bilan mamlakatimizning Turkiyadagi elchixonasi qoshida faoliyat ko'satadigan "O'zbek tilining do'stlari" klubi, Turkiya oliy ta'lim muassasalari hamda mamlakatimiz ilmiy-adabiy jamaatchiligi vakillari ishtirotkida qator tadbirler tashkil etilayotir.

Anqara Yildirim Boyazid universiteti bilan o'zaro hamkorlikda yushtirilgan tadbirda o'zbek adibi Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

Ozbek adiblari asarlarining turk tiliga o'girilishi ham o'zbek tili va adabiyotiga bo'lgan katta qiziqishdan dalolat berish qayd etildi. Tadbir ishtirotchilariga Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

21-oktabr — O'zbek tili bayrami kuni munosabati bilan mamlakatimizning Turkiyadagi elchixonasi qoshida faoliyat ko'satadigan "O'zbek tilining do'stlari" klubi, Turkiya oliy ta'lim muassasalari hamda mamlakatimiz ilmiy-adabiy jamaatchiligi vakillari ishtirotkida qator tadbirler tashkil etilayotir.

Anqara Yildirim Boyazid universiteti bilan o'zaro hamkorlikda yushtirilgan tadbirda o'zbek adibi Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

Ozbek adiblari asarlarining turk tiliga o'girilishi ham o'zbek tili va adabiyotiga bo'lgan katta qiziqishdan dalolat berish qayd etildi. Tadbir ishtirotchilariga Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

21-oktabr — O'zbek tili bayrami kuni munosabati bilan mamlakatimizning Turkiyadagi elchixonasi qoshida faoliyat ko'satadigan "O'zbek tilining do'stlari" klubi, Turkiya oliy ta'lim muassasalari hamda mamlakatimiz ilmiy-adabiy jamaatchiligi vakillari ishtirotkida qator tadbirler tashkil etilayotir.

Anqara Yildirim Boyazid universiteti bilan o'zaro hamkorlikda yushtirilgan tadbirda o'zbek adibi Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

Ozbek adiblari asarlarining turk tiliga o'girilishi ham o'zbek tili va adabiyotiga bo'lgan katta qiziqishdan dalolat berish qayd etildi. Tadbir ishtirotchilariga Chori Avazning yaqinda turk tiliga qilingan "Aydinlik Hayaller" kitobining taqdimoti bo'ldi.

21-oktabr — O'zbek tili bayrami kuni munosabati bilan mamlakatimizning Turkiyadagi elchixonasi qoshida faoliyat ko'satadigan "O'zbek tilining do'stlari" klubi, Turkiya oliy ta'lim muassasalari hamda mamlakatimiz ilmiy-adabiy jamaatchil

Oliy Majlis
Senatida
**VAKILLIK
ORGANLARI
XALQONING
CHINAKAM
VOZIGA AYLANADI**

Kecha Oliy Majlis
Senatida xalq deputatlari
mahalliy Kengashlari
Sud-huquq masalalari
va korrupsiyaga qarshi
kurashish bo'yicha doimiy
komissiyalari raislari uchun
seminar tashkil etildi.

Unda Senatning Sud-huquq
masalalari va korrupsiyaga qarshi
kurashish qo'mitasi
hamda qo'mita huzuridagi
ekspertlar guruhni a'zolari,
mahalliy Kengashlarning Sud-
huquq masalalari va korrupsiyaga
qarshi kurashish bo'yicha doimiy
komissiyalari raislari, mahalliy
Kengash deputatlari va OAV
vakillari ishtirok etdi.

Ta'kidlanganidek, Yangi
O'zbekistonning taraqqiyot
strategiyasida hamda "O'zbekiston
— 2030" strategiyasida mahalliy
davlat hokimiyyati vakillik organlarini
xalqning chinakam voziga
aylantirish maqsadi belgilangan
bo'lib, bu borada keng ko'lamli
ishlar ro'yogha chiqarilmoqda va
muayyan natijalariga erishilayotir.
Ayni chog'da ushbu yo'nalishda
amalga oshirilishi lozim bo'lgan
vazifalar ham talaygina.

E'tirof etilganidek, davlat
hokimiyyati vakillik organlariga
ko'maklashish yo'nalishidagi
faoliyat samaradorligini oshirishda
Oliy Majlis Senati muhim o'rinn
tutadi. Bu borada, ayniqsa,
aholi tomonidan har chorakda
mas'ullarning hisobotlarini
eshitish amalda ta'minlanishi
ustidan xalq deputatlari mahalliy
Kengashlari nazorati institutini
joriy qilish ustuvor yo'nalishlardan
hisoblanadi.

Xususan, prokuratora organlari
faoliyatini tahildan o'tkazib
borish, qonunlarning joylarda
qo'llanishi yuzasidan prokuratora
organlari tomonidan nazoratni
muhokama etish kabi masalalar
muhim o'rinn tutadi. Shu nuqtysi
nazardan, seminarde mahalliy
Kengashlarning tomonidan hududiy
prokutorlarning hisobotlarini
eshitib borishni izchil yo'iga
qo'yish maqsadida O'zbekiston
Respublikasi Konstitutsiyasi,
"Mahalliy davlat hokimiyyati
to'g'risida"gi va "Prokuratora
to'g'risida"gi qonunlarga binoan
Senat qo'mitasi tomonidan ishlab
chiqilgan uslubiy tavsiyalar
atroficha ko'rib chiqildi.

A n i q r o q a y t g a n d a ,
ishtirokchilar tomonidan hududiy
prokutorlarning hisobotini eshitish
tartibi, muddatlar, mahalliy
Kengashlarning ushbu jarayonda
qanday masalalarga e'tibor
qaratishi lozimligi hamda o'ziga
xos boshqa xususiyatlari chiqur
tahdilidan o'tkazildi.

O'z navbatida, qatnashchilar
ushbu masalalar yuzasidan o'z
fikr-mulohazalar o'rta ga tashlandi.

2

Oliy Majlis Qonunchilik palatasida

INSON QADRI, HUQUQ VA MANFAATLARINI KAFOLATLASH — USTUVOR MAQSAD

Kecha Oliy Majlis Qonunchilik palatasi
qo'mitalari tomonidan bir qator tadbirlar o'tkazildi.
Ularda jamiyat hayotini yanada isloh qilish,
aholi bandigini kafolatlash, dori vositalari va
farmatsevtika faoliyatini tartibga solish, soliq va
bojxona imtiyozlari, subsidiyalar, shuningdek,

boshqa turdag'i qo'llab-quvvatlash choralarining
samaradorligini baholash, jismoniy va yuridik
shaxslarning murojaatlari bilan ishlashda yangicha
yondashuvlarni joriy etishga oid bir qator masalalar
mufassal ko'rib chiqildi hamda bu bo'yicha tegishli
vazirliklar axborotlari eshitildi.

Deputatlar tomonidan qabul qilingan qonunlarning
nazorat-tahlil tartibida o'rganilgani, mavjud
kamchiliklarni bartaraf etish bo'yicha aniq tavsiyalar
berilgani qonunlarning joylarda yanada samarali
ishlashini ta'minlashga xizmat qiladi.

**Reklamalarda davlat tili
qoidalariga qanday riyo
qilinmoqda?**

Kuzatgan bo'sangiz, hanuzgacha ayrim
reklama peshlavhalalridagi yozuvlar yoki
uyali aloqa vositalari orqali kelayotgan
xabarnomalarning xorijiy tilda yuborilishi
holatlari uchrab turadi. Bu amaldagi qonunlarni
talabiga to'liq riyo etilmayotganini anglatadi.

Binobarin, 2022-yil 9-sentyabrdan
kuching kirgan yangi tahrirdagi "Reklama
to'g'risida"gi Qonunda davlat tilining nufuzini
yanada oshirishga qaratilgan yangi normalar
kiritilgan bo'lib, uning "Reklamalardan til"
deb nomlangan muddosida mamlakatning
hududida reklama davlat tilida tarqatilishi
belgiligi qo'yilgan. To'g'ri, o'tgan davr
mobayinida iste'molchilarga reklama
axboroti hamda mahsulotlar to'g'risidagi
ma'lumotlarning davlat tilida taqdim etilishi
bo'yicha qator ishlar amalga oshirilgan.
Biroq yuqorida holat tegishli qonunchilikka riyo
qilinishi yuzasidan deputat va janoatchilik
nazoratini kuchaytirish, qonunchikdagi
bo'shiqliqlarni aniqlash va ularni to'dirishga
etibor qaratishni taqozzo etadi.

Oliy Majlis Qonunchilik palatasining
Innovatsion rivojanish, axborot siyosati va
axborot texnologiyalari masalalari qo'mitasi
hamda "Milliy tikanish" demokratik partiysi
hamkorligida "Reklama hamda tovar
to'g'risidagi axborotni davlat tilida taqdim
etish bo'yicha qonunchilikka riyo etilishi"
mavzuida o'tkazilgan davra suhabatida shu
haqda atroficha so'z bordi.

Qonunchilik palatasi deputatlari, partiya
Markazi Kengashi, Raqobatni rivojantirish
va iste'molchilar huquqlarini himoya qilish
qo'mitasi, Vazirlar Mahkamasining Davlat tilini
rivojantirish departamenti mas'ul xodimlari
ishtirok etgan tadbira ta'kidlanganidek,
keyingi yillarda barcha sohada o'zbek
tilidan to'laqoni foydalanan, lotin yozuviga
asoslangan alibon takomillashtirish va
bosqaga millat vakillarining davlat tilini
o'rganishi uchun sharoitlar yaratish, o'zbek
tilida rivojantirish borasida qator ishlar
amalga oshirilgan.

Davra suhabatida ishtirokchilar
tomonidan "Reklama to'g'risida"gi hamda
"Iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish
to'g'risida"gi qonunlarda reklama axboroti va
mahsulot (ish, xizmat) to'g'risidagi ma'lumot
iste'molchilarga davlat tilida taqdim etilishi
kerakligi ko'satib o'tilgani aytildi. Ammo
amaliyotda ushbu qonun tabalabriga riyo
qilinishi va ularga nisbatan choralar ko'riliishi
borasida sustkashlikka yo'l qo'yilayotgan
tadqiq ostiga olindi.

Parlament quiy palatasi deputatlariga
kelib tushayotgan ayrim murojaatlar
tahli shuni ko'satmoqda, hanuzgacha
qonunlarda belgilangan qoida va normalarga
riyo qilinmaslik holatlari uchrab turibdi,
— deydi Qonunchilik palatasi deputati
Gulbarov Saidg'anjeva. — Xususan,
uyali aloqa vositalari orqali iste'molchilarga
yetib kelayotgan reklama e'lonlari yoki
bank amaliyotlari, to'lov tizimlari bo'yicha
kelib tushadigan xabarnomalarni to'liq
davlat tilida taqdim etilmayapti. Bundan
tashqari, dori vositalari yoki bosqaga turadi
mahsulotlar yo'rqnomalaringin o'zbek
tilidagisi mayjud bo'lmasligi yoki ularning
tarjimasini g'alib bo'lishi, tilimizning uslubiy,
imloviy qoidaligalar riyo qilinaganiga
tez-tez guvh bo'lib turibmiz. Bu esa
davlat tilida so'zlashadigan va fikrlardan
fuqarolarimizning huquqlarini cheklab,
o'zbek niufuzini oshirishga qaratilgan
qonunlarimizning ijrosi ta'minlanishiga
tadqiq ostiga olindi.

Tadbirda o'zbek tilining siyosiy-
huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy, ma'naviy-
ma'rifiy va boshqa sohalarda qo'llanish
doirasini yanada kengaytirish hamda
niufuzini oshirishga qaratilgan taklifi
va tawsiyalar bildirildi. Reklama tiliga hamda
xalqaro maydonda o'zbekistonlik olim va
mutaxassislar ishtirokida o'tkazilagan
davlat tilida ma'ruba qilishni ommalashtirish
imliy-amaliy anjumanlarda davlat tilida
ma'ruba qilishni ommalashtirish zarurligi
abo'yicha fikr-mulohazalar o'rta ga tashlandi.

**Dori vositalari va
farmatsevtika faoliyati —
parlament nazoratida**

"Dori vositalari va farmatsevtika faoliyati
to'g'risida"gi Qonunning 18, 19, 20,
21-moddalari jro etilish holatini nazorat-
tahli tartibida o'rganish yakunlariga
bag'ishlangan kengaytirilgan yig'ilish Oliy
Majlis Qonunchilik palatasi Fugorlarining
sog'lig'i ni saqlash masalalari qo'mitasi
tomonidan Sog'iqlini saqlash vazirligi
mutasaddilarilari. Farmatsevtika tamrogini
tarmog'i agentligi, Andijon, Farg'on'a
va Sirdaryo viloyatlari sog'iqlini saqlash
bosqarmalari mas'ul rahbarlari ishtirokida
o'tkazildi.

Qayd etilganidek, keyingi yillarda
ta'kidlanganidek, qo'mitaning tegishli qaror qabul
qilindi.

tarmog'i rivojantirish konsepsiysi ushbu
yo'nalishdagi ishlarni tizimi tashkil etishda
huquq asos bo'lmoga.

Yig'ilishda Sog'iqlini saqlash vazirligi
tizimi hamda Andijon, Farg'on'a va Sirdaryo
viloyatlarda "Dori vositalari va farmatsevtika
faoliyati to'g'risida"gi Qonunning tegishli
moddalar joriy etishga oid bir qator masalalar
mufassal ko'rib chiqildi hamda bu bo'yicha tegishli
vazirliklar axborotlari eshitildi.

Shuningdek, subsidiyalarning
samaradorligini baholashda ushbu mezonlar
miqdori o'tgan yilning mos davridagi
midqordan ortganda yoki samaradorlik
ko'sratkichlari yetarli darajada deb
topilganda, subsidiyaning amal qilish
muddatini qo'shimcha bir yilga uzaytirish
rejalashtirilgan.

Shuningdek, shahar va tumanlarda
mahallabay ishlar tashkil etilishi hamda
moliyaviy resurslardan samaraloydanish
orqali qiymati 355,5 mln. dollarlik 980 ta
qo'shimcha (rezerv) loyiha ishqha tushirilib,
25 mingta ish o'rni ochilgan.

Muhokamalar chog'iida deputatlar
sohadagi ishlarni e'tirof etish bilan birga,
mahalliyashtirish dasturi doirasida amalga
oshirilgan sa'z-harakatlar bo'yicha bir qator
savorlar berdi.

Vazirlik mas'ularining aytishicha, joriy
yil mahalliyashtirish dasturi loylashtirish
dori vositalarining qo'shimcha qaratildi.

— Qo'mitamiz tomonidan shu yil avgust
oyida mazruk Qonunning tegishli moddalar
ijsori holatini nazorat-tahli tartibida o'rganish
masasida Andijon va Farg'on'a viloyatlarda
deputati — deydi Qonunchilik palatasi deputati
Mavlyud Adhamjonova. — Dor-darmonlar
bilan chakana savdo qiluvchi dorixonalar
faoliyatini o'rganish xarayonida har ikkala
vazirlikda ham judiyy kamchiliklarning guvohi
bo'dik. Xususan, viloyatlar dorixonalardan
retsept bilan berilishi lozim bolgan dorilar
bemal bo'salmoqda. Retseptis beriladigan,
hayot uchun zarur dorilar ro'yxati yo'q.
Dorixonada xizmat qilayotgan shaxslardan
tibbiy ko'rik haqida yoki malaka oshirilgan
to'g'risida ma'lumot so'alganda, taqdim
etilmedi. Ularning sanitar holati ham ko'p
hollarda talabga javob bermaydi.

Yana bir e'tibor qaratilgan jihat — ommaviv
axborot vositalari orqali turli dori vositalarining
reklama qilinishi bilan bog'liq holat. To'g'ri,
qonunchilikning retseptisiz beriladigan dori
vositalarining reklamasiga ruxsat berilgan.
Bu esa aholi o'tasida o'zini davolash
bilan shug'ullanish holatlarining oritisha,
dorixonalardan esa dori vositalarini
chakana realizatsiya qilish tartibiga riyo
etmaslik holatlarining ko'payishiga sabab
bo'lmoga. Tadbirda mutasaddilar bilan
mazruk holat muhokamadan o'tkazib, bu
boradagi qonunchilikni takomillashtirishda
faol hamkorlik qilish, mavjud muhammolini
barbarat etishsha qaratilgan takliflarni chiqarilishi
konfliktiga qarab oldi.

Yig'ilishda deputatlar tomonidan
o'rganishlar davomida qo'mitaning
tegishli takliflarni qo'shib qilindi.

Shuningdek, subsidiyalarning
samaradorligini baholashda ushbu mezonlar
miqdori o'tgan yilning mos davridagi
midqordan ortganda yoki samaradorlik
ko'sratkichlari yetarli darajada deb
topilganda, subsidiyaning amal qilish
muddatini qo'shimcha bir yilga uzaytirish
rejalashtirilgan.

Yig'ilishda, shuningdek, Kambag'allikni
qisqartirish va bandlik vazirligining "Bandlikka
ko'maklashish davlat jamg'armasi va Aholini
tadbirkorlikka jaib qilish jamg'armasidan
ajratilgan subsidiyanardan maqsadli va
samaraloydanish qo'shishga qaratilgan
qator Farmon va qarorlar qabul qilingan.

Xususan, vazirlik tizimidagi 85 ta
monomarkaz va kasb-hunariga o'qitish
maskanlari, shuningdek, 200 dan ortiq
davlat va nodavlat muassasalarida 98
ming ishsiz va ish qidirayotgan shaxs
kasb-hunar, tadbirkorlik ko'nikmalari va xorijiy
tillarni o'rgatish uchun o'qishga jaib qilingan.

Bugungi kunda ularning 57 ming nafrar
o'qishini tugatib, shundan 78 foizi ish bilan
ta'minlangan.

E'shituvda deputatlar tomonidan joylarda
subsidiyalarning vaqtida berilayotgan
aholi bandigini ta'minlash bo'yicha Davlat
budgetidan olinayotgan mablag'lar maqsadli
sarflanmayotgan, mehnat bozorining talab
va takliflari monomarkaz hamda aholi
bandigiga ko'maklashish bosqarmalari
va bo'limlarga integratsiya qilinmagani,
aksariyat ish o'rni va ishsizlar bilan bog'liq
ma'lumotlar bir-biriga to'g'ri kelmayotgan
tajqid ostiga olindi.

Xalq vakillari yangi soha va yo'nalishlarda
faoliyat yurituvchi mutaxassislar tayorlash,
aholi bandigini ta'minlash yuzasidan amaliy
taklif berdi.

Kun tartibidagi har ikkala masala
masala doldarb. Shundan kelib chiqib har
bir masalani atroficha muhokama qildik
va sohalarda uchrabotgani muammolarni
bartaraf etishsha qaratilgan takliflarni berdi.

Shuningdek, mahallalarda yoshlar
bilan ishlash masalalarini muvoqiflashtirish
bo'yicha respublika komissiyasi faoliyatiga
jobiy baho berilib, vazirlik vakillariga ushbu
yo'nalishdagi ishlarni uysushtirishda yaqidan
hamkorlik qilish taklifi bildirildi.

Saylov okruglaridan kelib tushayotgan
murojaatlar qo'shishini aholi bandigini
ta'minlash bilan bog'li masalalar tashkil
etadi. — deydi Qonunchilik palatasi deputati
Umida Rahmonova. — Murojaatlarga o'z
vug'ida javob qaytarish, aholi bandigini
ta'minlash bo'yicha Davlat budgetidan
ajratilayotgan mablag'lardan samaraloy
faydalanan muhokama qildi.

Shuningdek, mahallalarda yoshlar
bilan ishlash masalalarini muvoqiflashtirish
bo'yicha respublika komissiyasi faoliyatiga
jobiy baho berilib, vazirlik vakillariga ushbu
yo'nalishdagi ishlarni uysushtirishda yaqidan
hamkorlik qilish taklifi bildirildi.

Tadbirda deputatlar vazirlik vakillariga
jismoniy va yuridik shaxslar murojaatlarining
beg'ig'lanigan muddatda sifatlari ijrosini
ta'minlash yuzasidan nazoratni yanada
kuchaytirish bo'yicha taklif berdi.

Muhokamalarga boy bo'lgan eshituvda
qo'mitalarning tegishli qarorlar qabul qilingan.

Kun tartibidagi masalalar yuzasidan
tegishli qarorlar qabul qilindi.

Ajratilgan
subsidiyalardan
foydalish holati
muhoqama qilindi

Parlament quiy palatasining Budget
va ijtsidisi islohotlar qo'mitasi hamda
Oli

XAVFSIZLIK KENGASHLARI KOTIBLARI UCHRASHUVI

1 Uch rashuvda, shuningdek, kiberjinoyatçılık qarshı kurashish, ılgım o'zgarishi oqibatlarini yumshatish, favqulodda vaziyatlar va boshqa tahlidlarning oldini olish masalariga e'tibor qaratildi. Bu borada hamkorlikni kengayrishga od masalar muhokama qilindi.

Tomonlar vakolati organlarining o'zaro hamkorligini muvofiqlashirish va umumiy kun tartibining dolzarb masalaroli bo'yicha qo'shma qarorlarini o'z qatida ishlab chiqish muhimligi aytildi. Buning uchun tashkilotga a'zo davlatlar Xavfsizlik kengashlari kotiblari o'tasidagi uchrashuvlarning doimiy mexanizmini joriy etish muhimligi alohida qayd etildi.

Anjuman doirasida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Xavfsizlik kengashi kotibining Ozarbajyon,

Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkiya delegatsiyasi rahbarlari, shuningdek, Turkiy davlatlar tashkiloti bosh kotibi bilan ikki tomonlama uchrashuvlari bo'lib otdi.

Ikki tomonlarga uchrashuvlarda mintaqaviy xavfsizlik masalalari, Afq'onistondagi vaziyat, shuningdek, huquqni muhofaza qilish organlari, maxsus xizmatlar, mudofaa va favqulodda vaziyatlar vazirlarini o'tasidagi ikki tomonlama hamkorlik asosida hamda tashkiloti doirasidagi aloqalarni faoliyatishirish bo'yicha fikr almashidi.

Tomonlar konstruktiv hamkorlikni davom ettirish, xavfsizlik sohasidagi hamkorlikni chuqurlashtirishga tayor ekanlarini tasdiqladi.

Ikrom AVVALBOYEV,
O'za muxbir.
Murodon XO'JAYEV
olgan suratlari.

SAMARQANDDA XALQARO TURIZM AKADEMIYASI OCHILDI

1 — Ishonchim komilki, UNWTO bilan hamkorlikda faoliyat yuritadigan Xalqaro turizm akademiyasi naqaqtalabalar va O'zbekiston turizm sanoati, balki UNWTOga a'zo boshqa ko'plab davlatlarning turizm sanoati uchun ham foydali bo'la'di, — dedi O'zbekiston ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vaziri Aziz Abduhakimov. — Kelajakda ushu akademiya global ta'limga xabiga aylanib, jahon turizm sanoatini yanada rivojlantirishga munosib hissa qo'shadi.

Bunujon turizm tashkiloti bosh kotibi Zurab Pololikashvili mazkur akademiyasi turizm sohasida sifati ta'limga xabiga aylanib, shuningdek, qurashishni yaxshi qilishga ishonaman.

So'z — anjuman ishtirokchilariga

Hassan Muhammad JALLOU,
xalqaro ekspert (Gambiya):

— Afrikadagi eng kichik davlatlardan biri — Gambiya. O'zbekiston haqida ma'lumotga ega gambiyaliklar unga sayohat qilishni juda istaydi. Bunga sabab sifatida ko'plab omillarni keltirishim mumkin.

Sir ermas, koronavirus pandemiyasi va boshqa ayrim omillar sabab turizm sohasi ham qiyinchiliklarga uchradi. Endilikda esa yanada mustahkam xalqaro hamkorlik va yangi shartnomalar turizm rivoji uchun katta hissa qo'shishi mumkin. Samarqandda 5 kun davom etган forum va tadbirlar sayoyhilik taraqqiyotini ta'minlashda qo'l keladi.

Yana bir masala shuki, xalqaro turizmni rivojlantirishning muhim asoslaridan biri, bu — havo transportiga investitsiya kiritish. Bu boroda o'zaro hamkorlikda qiladigan ishlarni ko'p. Ayni masala ham sessiya doirasidagi mulogollarda muhokama etildi va bu o'z natijalarini berishiga ishonaman.

Muhammad Ali PASHA,
shoir, jurnalist (Pokiston):

— Xalqaro anjumanda qatnashib, juda ko'p ma'lumotlarga ega bo'ldim. Bilmaganlarini o'rgandim, hamkasblar bilan suhbatlashdik. O'zbekiston, aynan Samarqand haqida ijod namunalarim talaygina. She'rlarim, asosan, ta'limga haqida, shuningdek, rasmiy saytimizda O'zbekiston ta'limga tizimida amalga oshirilayotgan ishlarni xususida bir qator maqolalarim chop etildi.

Samarqandda ilk bor mehmon bo'lib turibman. Bu shahar haqida ko'p eshitardim. Bu ko'na kengta bag'ishlab "Samarqand va to'kilgan guller" she'riy to'plamini ham nashriddi chiqqan. Bu kitobimni Samarqand shahri kunini nishonlagan samarqandliklarga sovg'a sifatida olib keldim. Shu bayramga bag'ishlab yozilgan "O'zbekiston, Samarqand" deb nomlangan she'rim shu to'plamdan joy olgan. O'tkazilgan yirik forum, shuningdek, hududning o'ziga xosliklari haqida taassurotlarni bir olam. Bu mening keyingi ijodimda o'z ifodasini topadi, albatta.

Rustam QOBILOV,
Samarqand viloyati hokimi o'rinosari:

— Butunjhon turizm tashkiloti Bosh assambleyasining 25-sessiyasi ham yakuniga yetdi. Tashkilotning o'tgan 24-sessiyasidan farqli jihat O'zbekiston Global investitsiya forumi, shuningdek, Xalqaro turizm ta'limi forumi tashkilleshtirildi.

17-18-oktabr kunlari o'tkazilgan Global investitsiya forumida yurtimizga investitsiya kiritishda juda katta muvaffaqiyatlar erishildi. Jumladan, Samarqandga investitsiya kiritish bo'yicha 1 milliard dollarдан ziyorod 4 ta yo'nalişda kelishuvlari imzolandi.

Yig'ilishlarda bosh qator vazirlar bilan uchrashuvlar o'tkazildi. Xususan, Malayziya davlati bilan turistlar almashtuvi, ikki tomonga aviaqratnovlarni amalga oshirish va to'g'ridan-to'g'ri charter reyslarni yo'ga qo'yish bo'yicha kelishib oldik. Bu kelishuvlari kelgusida, albatta, soha rivojiga katta turki tberdi.

Abdulaziz YO'LDSHEV
("Xalq so'zi").

"MILLIY O'ZLIK VA SUVERENITET RAMZI, O'ZBEKİSTON XALQI UCHUN ULKAN MA'NAVIY QADRIYATLARNING MANBAI"

Turkiyaning Karabyuk universitetida esa "O'zbek tilining do'starlari" klubi faollari ishtirokida "Vatandoshlar" jamoat fondi hamda Alisher Navoiy nomidagi jamg'arma tomonidan taqdirmi etilgan o'zbek tilidagi kitoblarni topshirish marosimi o'tkazilishi rejashirtilgan.

O'zbekistonning Dubaydag'i Bosh konsulxonasida ham O'zbek tili bayrami kuni munosabati bilan ma'rifiy tadbir bo'lib otdi.

Unda BAA da vaqtincha ishlayotgan va tahsil olayotgan vatanoshdarlarimiz hozir bo'ldi. Ishtirokchilar mamlakatimizda o'zbek tili va madaniyatini yuksaltirish borasida izchillik bilan amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar, O'zbekiston Respublikasining "Davlat tili haqida"gi Qonunining qabul qilinish tarixi bilan yaqindan tanishdilar.

Shuningdek, har bir millatning dunyoda borligini ko'rsatadigan oynai hayoti — bu uning milliy tili va adabiyoti engani, uni rivojlanirib, kelajak avlodlarga bezavol yetkazib berish bugungi avlodning zimmasida sabo'lishi qayd etildi.

O'zbek tilining o'rnai nuftuzini oshirishga qaratilgan tizimli chorabdarlar natijasida mamlakatimiz davlat tili naqaqt o'zbekistonliklarning hayotida, balki jahon qiyosida munosib o'ren egalloyotganita kildi. Ayni chog'da, O'zbekiston rahbariyati tomonidan xorijagi vatanoshdarlar, ularning farzandlari va o'zbek tilini o'rganayotgan chet elliklar uchun

maxsus darsliklar, badiiy adapbiyotlar, lug'at va qo'llanmalar, video va audio materiallari tayyorlanayotganiga alohida e'tibor qaratildi.

Tadbir ishtirokchilar o'z chiqishlarida so'nggi yillarda o'zbek tilining xalqaro mavqe'i oshib borayotgan qayd etib otdi.

Uch rashuv yakunida vatanoshdar bilan hamkorlikda o'zbek tili haqida fikr bildirish sharafiga mayassar bolganidan behad mununman.

O'zbek tili naqaqt muhim aloqa vositasи, balki milliy o'zik va suverenitet ramzi, O'zbekiston xalqi uchun ulkan ma'naviy qadriyatlarning manba manbosini hisoblanadi.

Anjumanda elchikona tomonidan Jamiya Milliya Islomiya universitetiga o'zbek tili darsliklari va qo'llanmalar, O'zbekiston — Hindiston munosabatlari bag'ishlangan

nashrlar to'plami topshirildi. Davra suhabatida talabalar o'zbek tili bo'yicha bilimlarini namoyish etdi.

O'zbek tili bayrami kuni munosabati xorijiy mamlakatlarda

ishlayotgan va tahsil olayotgan yurtdoshlarimiz, shuningdek, o'zbek tilini o'rganayotgan chet elliklar xalqimizga o'z tabriklarini yo'llamoqda.

Endryu STANILAND, Britaniyalik sho'r va tarjimon:

— Bugun dunyodagi eng qadimiy va eng boy tillardan bire bo'lgan o'zbek tili haqida fikr bildirish sharafiga mayassar bolganidan behad mununman.

O'zbek tili naqaqt muhim aloqa vositasи, balki milliy o'zik va suverenitet ramzi, O'zbekiston xalqi uchun ulkan ma'naviy qadriyatlarning manba manbosini hisoblanadi.

Asrlar davomida o'zbek tili avlodlar an'analari, madaniyati va donishmandligining qon tomiri bo'lib kelgan. Uning go'zalligi, jozbasi va boyligi uni ifoda xazinasiga aylantirdi.

"Doston" va "maqom" deb nomlanuvchi xalq ijodiyoti namunalar, ko'na asarlar va kuy-qo'shiqlar, hofzilar, baxshilar o'zbek tilining jonidir. Ularda tarix aks sadosi, xalq ruhi, O'zbekiston qalbi mujassamdir.

O'zbek tili jahon tillari orasida muhim o'rinni tutadi. Darhaqiqat, u 60 dan ortiq mamlakatlarda o'qitilayotgan holda global miqyosdagi madaniy almashinuvlar ravnaga munosib hissa qo'shmoqda.

O'zbekiston xalqini ushu ajoyib sana bilan chin dildan muborakbod etaman.

O'zbek tili bayrami kuni qutlug' bo'lsin!

Bugungi globallashuv davrida o'zbek xalqining go'zal tiliga, qalb va ko'ngiller qulfini o'chuvchi zabonga ehtiyoj mavjud. O'zbekiston XXI asrning porloq yulduziga aylanib boraverar ekan, o'zbek tilining tarixda bolgani kabi bashiyatga eng go'zal asarlarni tuhfa etishiha tilakdoshman.

Usbu fursatdan foydalanan, barcha o'zbekistonlik do'stlarim va qardoshlarimni 21-oktobr — O'zbek tili bayrami kuni munosabati bilan samimiy tabriklayman.

Barcha qardoshlarimga hurmat va ehtiromimni izhor etaman.

"Dunyo" AA.

ONA TILIM, ULUG' TILIM, O'ZINGSAN

Bu borada barcha rahbar kadrilarning davlat tili masalalari bo'yicha maslahatchisi ishlashdi. O'tgan davr mobaynida lotin yozuviga asoslangan o'zbek alifbosida ish yuritish yo'lg'a qo'yildi, chetdan kirib kelgan atamalarning o'zbekcha muqobililarini topishga harakat qilinayapti.

Lekin taassufki, bajarilayotgan ishlarni talab darajasida deha bo'lmadi. O'tgan davr mobaynida maslahatchilar tomonidan o'zbek tilining rasmiy tifasida faoliy qol'ullanishi, uning targ'iboti, tashqi yozuvlar, peshlavhalarning davlat tili me'yorlari talablarasi asosida tartibga keltirilishida anchal ishlarni amalga oshirilishiga qaramay, shu yildan ko'p maslahatchilar shtat qisqarishi munosabati bilan ishdan bo'shatildi, yoki ular zimmasiga boshqa vazifalar yuklandi.

Mamlakatimizda davlat tilini to'laqoni joriy etishni ta'minlash, O'zbekistonda o'tkazilishi mamlakatimizning xalqaro maydonidagi nuftuzini oshirish, xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik ko'lamenti yanada kengaytirish, madaniy hamda turizm salohiyatini targ'ib qilishda yangi imkoniyatlarni taqdim etdi.

Asha shu ma'noda, 1989-yil 1-dekabr — qoraqalpoq tiliga davlat tili maqomida berilgan kun sifatida Qoraqalpog'iston tarixidagi muhim sanalardan bire hisoblanadi. Bu sana har yili Qoraqalpog'iston Respublikasida keng nishonlanib kelinadi.

Qisqa vaqt mobaynida qoraqalpoq tiliga maslahatchilar qorayotgan lotin yozuviga alifbosini ishlash qilindi. Kompyuter uchun dastur qilindi. Yaqinda 7 kitobdan iborat qoraqalpoq tili tushunturma so'zligi (izohlari lug'ati) bosmadan qorayotgan.

Davlat tili haqida"gi Qonunda o'zbek tilining huquqiy muhofazasi ta'minlanishidan tashqari, boshqa millat valikllari tillarining muonmalada bo'lish darajasi kafolatlaning. Qonun barcha millat va ular tillarining teng huquqligiga asoslanadi, mahalliy hokimiyat va boshqaruva organlarining hujjalarni respublika davlat tilida hamda mazkur millat tilida qabul qilinadi. Lekin mazkur tili me'yordi.

Qoraqalpog'istonda davlat tili qorayotgan lotin yozuviga alifbosini ishlash qilindi. Boshqa hududlardan farqli o'laroq, olyi va umumta'lum muassasalarida, malaka oshirish kusralarda davlat tillari uchun ajratilgan soatlar ikki til — qoraqalpoq va o'zbek tillari.

shuningdek, boshqa til va yo'zuv bilan bog'liq masalalarda a y r i m muammolarni k e l t i r i b c h i q a r a d i . Chunki har bir tilni o'rinci qo'llash, davlat tillari bilan bog'liq muammolarni tezkor va adaptativ hal qilib borish rahbar zimmasiga katta mas'uliyat yuklaydi, ehtiyyotkorlik va sergaklini talab qiladi.

Qoraqalpog'istonda davlat tillarining o'qitilishi ham o'ziga xostigi bilan ajralib turadi. Boshqa hududlardan farqli o'laroq, olyi va umumta'lum muassasalarida, malaka oshirish kusralarda davlat tillari uchun o'qitish xususida alohida choratadbirlar ishlash qilindi.

Hozirgi paytda Alisher Navoiy nomidagi

Toshkent davlat o'zbek tili va adaptiviy universiteti huzurida Davlat tilida ish yuritish asoslarini o'qitish va malaka oshirish markazi hamda uning Qoraqalpog'iston Respublikasi va viloyatlarda 13 ta hudud bo'linmasi tashkil etilgan bo'lib, davlat tashkilotlari xodimlari o'qitilmoqda, idoralarda ish yuritish davlat tili va lotin alifbosini yozuvida olib borilmoqda.

Markazning Qoraqalpog'iston Respublikasi hududiy bo'linmasida malaka oshirish kusralarining o'qituvchilari qoraqalpoq tiliga qorayotgan lotin yozuviga alifbosini ishlash qilindi.

Qoraqalpog'istonda ishlash qilinadigan bo'lgan tashkilotlari ishlash qilindi.

Markazning Qoraqalpog'iston Respublikasi chiroqlari qoraqalpoq tiliga qorayotgan lotin yozuviga alifbosini ishlash qilindi.

Qoraqalpog'istonda ishlash qilinadigan bo'lgan tashkilotlari ishlash qilindi.

Qoraqalpog'istonda ishlash qilinadigan bo'lgan tashkilotlari ishl

«ORZUIM — GARVARD UNIVERSITETIDA TAHSIL OLİSH»

Til bilgan — el biladi, tafakkuri yuksaladi. Eng muhim, til o'rganishga yurtimizda yoshlarning ham qiziqlishi ancha kuchaygan. Prezidentimizning 2021-yil 19-maydag'i "O'zbekiston Respublikasi xorijiy tillarni o'rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori bu borada muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Davlatobod tumanidagi 58-umumta'l'm maktabining 8-sinf o'quvchisi Mohnir Tohirova inglizchada bermalol so'zlashi bilan ko'pchilikni hayratga soladi. U yaqinda IELTS sinovlarida 7 ballni qo'iga kiritib, yosh toifasiga ko'ra viloyatda eng yaxshi natiyaldan binri qayd etdi. Ingliz tilli va matematika fanlar bo'yicha puxta bilimga ega 13 yoshli iqtidor egasi

hozirda FLEX dasturi hamda xalqaro SAT imtihoniga tayyorlariga ko'rmoqda.

Sakkiz yoshimdan xorijiy tilni mukammal o'zlashtirishga kirishganman, — deydi Mohnir Tohirova. — Maqsadim — o'ta maktabni tugallagan, nufuzli Garvard

universitetining xalqaro iqtisodiyot yo'nalişida tafsili davom ettirish. Matematika va boshqa asosiy fanlarni puxta o'zlashtirishim orzuimiga qanot bo'ldi, deb o'layman.

Qayd etish lozimki, viloyat umumta'l'm maktablarida IELTS sinovlarida an muvaffaqiyati o'tib, maxsus sertifikatiga ega bo'layotganlar soni yildan-yilga oshib bormoqda. Birgina joriy yilning o'tgan to'qiz oyida shunday darajaga erishgan yoshlar soni 623 nafarni tashkil qilgani buning yaqqol tasdiq idir.

Quadratilla NAJMIIDDINOV ("Xalq so'zi").

GAZ BOSIMI PASAYMAYDIMI?

Sayyor qabullar fuqarolar murojaatlarni o'rganish va mavjud muammolarning ijobji yechimini ta'minlashda muhim omildi.

Davlatmox rahbarining 2016-yil 28-dekabrda "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari bilan ishlash tizimini tubdan takomillashtirishga doir chora-tadbirlar to'g'risida"gi Farmoni aholini tashvishga solayotgan muammolarni o'rganish va bartaraf etish bilan birga, fuqarolarning ertangi kunga ishonchini mustahkamlayapti.

foydalansalik yuzasidan tushunchalar berildi.

Xatirchi tumanining Navbahor mahallasida bo'lib o'tgan sayyor qabulda esa fuqarolar ko'targan masalalar ijrosi jarayonning o'zida mas'ul xodimlarga topshirilib, murojaatning joyida yechim topishi ta'minlandi.

— Sayyor qabulda gaz bosimi pasayishi bilan bog'liq ahoining xavotirli savollarga mutaxassislar tomonidan bajarilgan ishlar haqidagi axborot berildi. Har bir murojaat e'tiborda ekanligi ta'kidlanib, fuqarolar bildirgan masalalar bo'yicha taklif va yechimlar ko'satsidi.

Nurota tumanining G'afur G'ulom nomidagi mahallada tabibi gaz bosimi pasayishi bilan bog'liq muammo yuzaga kelgandi. Joriy mavsumga tayyorgartlik davrida ushbu mahallada gaz bosimini ko'tarish bo'yicha zaruriy ishlar amalga oshirildi.

Sayyor qabulda gaz bosimi pasayishi bilan bog'liq ahoining xavotirli savollarga mutaxassislar tomonidan bajarilgan ishlar haqidagi axborot texnologiyalari hamda xorijiy tillarni mukammal o'zlashtirishga raqobatdosh mutaxassislar safi tobora kengayib borayotganida o'z ifodasini topayotir. Shu bilan bir qatorda, oly ta'l'm muassasalarining reyting ko'rsatkichlari, professor-o'qituvchilar va yosh olimlarining ilmiy salohiyati yuksalmoqda. O'z navbatida, O'zbekistonning bu boradagi yutuqlari xalqaro ilmiy jamoatchilik tomonidan ijobji baholanayotgani, yaratilgan imkoniyatdan unumli foydalanib, ilm-fan sohasida ulkan natijalarni qo'iga kiritayotgan yosh olmasi safi kengayib borayotgan yanada quvonalaridir.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oly maktabi doktoranti (DSc), iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Dilnavoz Abdieva va Toshkent davlat iqtisodiyot universitetining Marketing kafedrasini dotsenti v.b., iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Dilyora Usmonova ham iqtisodiyot sohasida ilmiy izlanishlar olib borib, yutuqlari nafaqat mamlikatimizda, balki xorijda ham tan olinayotgan iste'dodli yosh olimalarimizden hisoblanadi.

Albatta, har bir murojaatda inson manfaatlari mujassam. Unga qulog tutish, haqli tababni joyida hal etish, maxsus dasturlar asosida yechimiga erishish mumkin bo'lgan muammolar yuzasidan tushuncha berish ham inson ko'nglini tog'dek ko'taradi. Yuzma-yuz muloqotlarning ahamiyati esa yanada zalvarli.

Temur ESHBOYEV ("Xalq so'zi").

Yaqinda bu yosh olimalarimizning "Tikuv-trikotaj mahsulotlari eksportida marketing tadqiqotlari" deb nomlangan monografiysi Buyuk Britaniyaning

marketing konsepsiyanining ilmiy-nazariy asoslari", "Tikuv-trikotaj mahsulotlari eksportida marketing faoliyati tahlili" va "Marketing yondashuvu asosida tikuv-trikotaj mahsulotlari eksportida samaradorligini oshirishning asosiy yo'nalişlari" nomli uch yorbodan iborat. Ularda tikuv-trikotaj mahsulotlari eksportida yuritimizda va xorjida kechayotgan iqtisodiy jarayonlar, ilm-fanda urfga kirayotgan tendensiyalar, ilmiy ishlanchalar teran nigh bilan ochib berilgan. Sir emaski, O'zbekistonda amalga oshirilayotgan iqtisodiy ishlanchalar jarayonida to'qimachilik sanovati va uning tarkibidagi tikuv-trikotaj tarmog'ini rivojlantirishga katta ahamiyat qaratilmoqda. Shu nuqtasi nazardan, monografiyada mazkur tarmoqda ishlanchalar samarali amalga oshirishda huduyi paxta-to'qimachilik klasternarini tashkil etish, xalqaro sifat standartlariga mos mahsulotlarni ishlab chiqarish hamda ularni eksport qilishda marketing tadqiqotlarini olib borish, bozorlarni segmentlash orqali ularidan istiqbolllarini tanlash muhimligi ilmiy asoslangan. Olimalarimizning o'quv-qillanmasida tikuv-trikotaj mahsulotlari eksportida marketing strategiyasini ishlab chiqish, uning samaradorligini oshirish bo'yicha tengizlanshing natijalari va xulosalari o'z ifodasini topgan. Yana bir e'tiborli jihat, aniq tahlillar va shu asosda kelib chiqqan xulosalar kitingan naqafat ushbu sohada ta'l'm olayotgan yoshlar, balki mazkur tarmoqda faoliyat obil borayotgan mutaxassis va kadrifor uchun ham ahamiyatini oshiradi.

Monografiya "Eksport faoliyatida ishonamizki, yosh olimalarimizning mazkur kitobidan talabalar, professor-o'qituvchilar, iqtisodiyot tarmoqlarida faoliyat obil boruvchi mutaxassislar hamda shu sohaga qiziquvchilar muhim qo'llanma sifatida foydalanadi. Istiqbolli loyihalarni amalga oshirish va ilmiy ishlar jarayonida unda keltirilgan fikrlar, amaliy taklif va taysivilar qo'llelid. Anyi chog'da yosh olimalarimizning bu yutuqini mehnat shunday ezentral qo'maqsa bo'lgan tengdoshlariga iibrat namunasini hamdir.

Shahnoza ERGASHXODJAYEVA, TDIU Marketing kafedrasini mudiri, iqtisodiyot fanlari doktori, professor.

ishlarga guvoh bo'dilar. Binobarin, yurtimizda keyingi yillarda davlatimiz rahbarining tashabbusi bilan qishloq xo'jaligi va oziq-ovqat sanoati tubdan ishl qilinmoqda. Natijada mahsulot yetishtirish hajmi ortishi barobarida, eksport salohiyati ham yuksalib boryapti. Statistika agentligining mal'umotlariga ko'ra, O'zbekiston 2023-yilning yanvar — iyun oyalarida 11 ta davlatga qiyomi 16,7 mln. AQSH dollariga teng bo'lgan 79,9 ming tonna qovun, 14 ta davlatga qiyomi 3 min. dollarlik 6,5 ming tonna tarvuz eksport qilgan. Bundan tashqari, ushbu davlat xorijiy mammakatlarga 20,3 ming tonna olo'ri, 32,9 ming tonna mayiz, 25,6 ming tonna shaftoli, 45 ming tonna gilos, 57,4 ming tonna o'rik, 75,2 ming tonna karam, 40,8 ming tonna pomidor, 57,9 ming tonna mosh, 237,7 ming tonna piyoz sotilgan. Yil yonalari bo'yicha raqamlar yanada ortishi, shubhaisiz. Negaki, O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligini rivojlantirishning 2020 — 2030-yillarga mo'ljalangan strategiyasi ijrosi doirasida amalga oshirilayotgan keng ko'lamli ishlar ana shunday samaralar bermoga.

O'zbekistonda qishloq xo'jaligi ravnagiga jiddi e'tibor berilayotgan bejiz emas, albatta. Sababi iqtisodiyotimizning yetakchi sohalarini bera hisoblanadi. Buning ko'lами anglish uchun mehnatiga layoqatli aholining 27 foizi aynan ushbu sektorda ishlashning aylashni keng ko'lamli ishlar ana shunday samaralar bermoga.

E'tiborli, anjuman doirasida xorijiy olmalar SamDU Biokimyo institutu kampusi va oziq-ovqat mahsulotlari yarmarkasi bilan yaqindan tanishdi. Shu asosda O'zbekistonning agrosanoat va innovatsion salohiyati, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash borasida amalga oshirilayotgan tizimli.

Ikki kun davom etgan xalqaro konferensiyanida jahonda xususan, Markaziy Osiyoda oziq-ovqat xavfsizligining hozirgi holati qilinib, aqroq-ovqat tizimlari oldida turgan, agrar sohaning barqaror rivojlantirishiga erishishga to'sqinlik qilayotgan muammolar, shuningdek, mamlakatimizda va jahonda ularni hal etish yo'llari muhokama qilindi. Oziq-ovqat xavfsizligi va ovqatlanishni yaxshilash, shuningdek, qishloq xo'jaligining 2030-yilgacha barqaror rivojlaniши bo'yicha chora-tadbirlarini amalga oshirish maqomini yaxshilash yuzasidan fikr almashildi. Shu ma'noda, yirik anjuman global muammo yechimiga xizmat qiladigan ilm-fan yutuqlarini kengroq qo'llash bo'yicha aloqalarni yo'lg'a qo'yish uchun qulay ilmiy platformaga aylandi, desak, ayni haqiqatidir.

Bakriddin ZARIPOV, Sharof Rashidov nomidagi Samarcand davlat universiteti professori, akademik, Xudoyor KELDIYOROV, ushbu universitet professori.

YOSH O'ZBEK OLIMALARINING KITOBI DUNYONING YETTI TILIDA NASHR ETILDI

Prezidentimiz tashabbusi bilan keyingi yillarda yurtimizda ta'l'm tizimining barcha bo'g'inda hayotbaxsh islohotlar amalga oshirilib, barkamol avlod orzusi yo'lida salmoqli yutuqlarga erishilmoqda. Bunda jahoning nutuzli oly ta'l'm muassasalarini bilan faol hamkorlik yo'ga qo'yilib, o'zaro tajriba almashtirish, ilmiy ishlarni birgalikda bajarish, innovatsion g'oyalarni hayotga tatabiq qilish bo'yicha barcha shart-sharoit yaratilayotgani muhim ahamiyat kasb etayotir.

E'tirof

nufuzli "Globe Edit" akademik nashriyoti tomonidan dunyoning yetti tilida nashr etdi. Eslati o'tamiz, mazkur nashriyot o'z mahsulotlari xalqaro matbaa bozorida 80 mingta kitob savdo shoxobchasi hamda 3 mingdan ortiq internet-do'konlarda taqdim qiladi.

O'quv-qo'llanmada bugungi kunda mazkur sohada iqtisodiyotilarning muhim yo'nalişlari sirasiga kiruvchi marketing, menejer, raqamli iqtisodiyot, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng qo'llash, mehnat resurslari va mutaxassislar salohiyatidagi unumli foydalishning borasida mualiflarning ilmiy-amaliy tajribalariga asoslangan fikrlari berilgan.

Ta'kidlash joizki, mamlakatimizning yaqin istiqbolga mo'ljalangan Tarraqiyot strategiyasi, "Raqamli iqtisodiyot — 2030" strategiyasi, qolaversa, iqtisodiyot tarmoqlarini zamoniaviy mezonlar asosida modernizatsiya qilish, texnik va texnologiyajidan yangilash, ilm-fan yutuqlari, innovatsiya g'oyalarni amaliyotga keng tabbiq etishiga qaratilgan izhil sa'y-harakatlar doirasida barcha muhim yo'nalişlari ishl etish ko'zda tutilgan. Bu esa, o'z navbatida, milliy va xalqaro tajribani o'zaro integratsiya qilish, nazaraya va amaliyot sohasidagi bilmirlarni uyg'unlashtirishni taqozo etadi. O'sh olimalarimizning ushbu o'quv-qillanmasida ishonamizki, yosh olimalarimizning shunday ezentral qo'maqsa bo'lgan tengdoshlariga iibrat namunasini hamdir.

Monografiya "Eksport faoliyatida

Ana shunday islohotlarning samarasini mamlakatimizda teran bilim va dunyoqarashash ega, zamonaviy axborot texnologiyalari hamda xorijiy tillarni mukammal o'zlashtirishga raqobatdosh mutaxassislar safi tobora kengayib borayotganida o'z ifodasini topayotir. Shu bilan bir qatorda, oly ta'l'm muassasalarining reyting ko'rsatkichlari, professor-o'qituvchilar va yosh olimlarining ilmiy salohiyati yuksalmoqda. O'z navbatida, O'zbekistonning bu boradagi yutuqlari xalqaro ilmiy jamoatchilik tomonidan ijobji baholanayotgani, yaratilgan imkoniyatdan unumli foydalanib, ilm-fan sohasida ulkan natijalarni qo'iga kiritayotgan yosh olmasi safi kengayib borayotgan yanada quvonalaridir.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oly maktabi doktoranti (DSc), iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Dilnavoz Abdieva va Toshkent davlat iqtisodiyot universitetining Marketing kafedrasini dotsenti v.b., iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Dilyora Usmonova ham iqtisodiyot sohasida ilmiy izlanishlar olib borib, yutuqlari nafaqat mamlikatimizda, balki xorijda ham tan olinayotgan iste'dodli yosh olimalarimizden hisoblanadi.

Albatta, har bir murojaatda inson manfaatlari mujassam. Unga qulog tutish, haqli tababni joyida hal etish, maxsus dasturlar asosida yechimiga erishish mumkin bo'lgan muammolar yuzasidan tushuncha berish ham inson ko'nglini tog'dek ko'taradi. Yuzma-yuz muloqotlarning ahamiyati esa yanada zalvarli.

Temur ESHBOYEV ("Xalq so'zi").

uyg'unlashgan tizimidan keng foydalish, bunda biologik himoya tizimidan ustuvor foydalishga erishish; o'g'itlarning ekologik xavfsizligini ta'minlovchi me yorlarni, ekologik toza mahsulot yetishtirishda organik dehqonchilik tizimini keng xo'lash orqali janbon rogoriga oziq-ovqat mahsulotlari ko'proq chiqarishga erishish; qurq'ochiq mintaqalarda kam suv labituvchi ekilnari tabibiy resurslar ichidan tanlab joriy qilish va bunda sunvi tejas masalasining ustuvorligini ta'minlash; meva-sabzavot ekilnari yetishtirishga ixtisoslashtirilgan klasterlar tizimida agrologistik tarmoq va marketing tizimini shakllantirish, yetishtirilgan mahsulotni saqlash, qadoqlash va yetkazish berish sohasini takomillashtrish; ixtisoslashtirilgan klasterlar samaradorligini oshirishda ekiladigan sabzavotlarning yagoni qo'llish masalalarini kuchaytirish yo'nalişlari yangi yondashuv va ilmiy yechimlar aytdi. Bu borada obil borayotgan tadqiqotlarni chugurlashtirish va xalqaro hamkorlikni kuchaytirish lozimligi ta'kidlanadi.

E'tiborli, anjuman doirasida xorijiy olmalar SamDU Biokimyo institutu kampusi va oziq-ovqat mahsulotlari yarmarkasi bilan yaqindan tanishdi. Shu asosda O'zbekistonning agrosanoat va innovatsion salohiyati, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash va sog'lim ovqatlanishni yo'lg'a qo'yish choralarini ko'rilayot.

E'tiborli, anjuman doirasida xorijiy olmalar SamDU Biokimyo institutu kampusi va oziq-ovqat mahsulotlari yarmarkasi bilan yaqindan tanishdi. Shu asosda O'zbekistonning agrosanoat va innovatsion salohiyati, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash va sog'lim ovqatlanishni yo'lg'a qo'yish choralarini ko'rilayot.

Bakriddin ZARIPOV, Sharof Rashidov nomidagi Samarcand davlat universiteti professori, akademik, Xudoyor KELDIYOROV, ushbu universitet professori.

2023-yil 13-14-oktabr kunlari Sharof Rashidov nomidagi Samarcand davlat universitetining